

[Aksel Larsen.]

og deres overordnede sagde, at de havde fået ordre fra deres overordnede, og disse sagde, at de havde fået ordre fra statsministeren, og ingen af dem blev draget til ansvar. Jeg tror, det ville være heldigt, om vi enten i grundloven eller i andre love fik indført den bestemmelse, at i sådanne tilfælde gælder ingen undskyldning, men at de pågældende, fra øverst til nederst, fra dem, der giver ordrene, til dem, der fuldbyrder dem, under alle omstændigheder skal straffes meget strengt, og hvis forfatningsforhandlingerne når så langt, agter vi under arbejdet med den nye grundlov at stille forslag om noget sådant.

Det ærede medlem hr. Johs. Christiansen, der i visse henseender er mindretal i udvalget, har sine betænkeligheder ved hele denne lovgivning, men han overvinder, lykkeligt eller ulykkeligt, sine betænkeligheder med en aldeles herlig begrundelse. Det ærede medlem skriver, at det har en åbenbar værdi, at det i straffeloven klart tilkendegives, hvad der falder ind under det strafbare område, når landets domstole kan dømme frit, og at man gennemfører en sådan lovgivning i fredstid i stedet for i en given situation at kunne blive tvunget til at vedtage vidtgående straffebestemmelser med tilbagevirkende kraft.

Praktisk talt alt i dette lovforslag er netop så uklart, at ikke alene domstolene må være i tvivl og formodentlig desværre i de fleste tilfælde vil henholde sig til den siddende regerings autoritative fortolkning af loven udtrykt derigennem, at regeringen har rejst tiltale, men at det også er sådan, at den almindelige borger aldeles ikke kan vide, når han gør sig strafskyldig. Man kan bedst se det på § 102, som udvalget ellers ikke foreslår ændret. Den lyder således:

„Den, som med krig, besættelse eller andre fjendtligheder for øje foretager nogen handling, hvorved bistand til fjenden forberedes, straffes med fængsel indtil“ — nu skal det være — „16 år.“

„Bistand til fjenden“, — ja, så længe der ikke er krig, eller så længe landet ikke er udsat for meget drastiske, med militærmagt underbyggede trusler om krig fra en fremmed magt, kan man ikke vide, hvem der er fjenden. Det kan naturligvis tænkes, at statsborgere ved deres politiske og praktiske hand-

linger udfører noget, som man senere under en eventuel krig kan fortolke derhen, at det var til gavn for fjenden, man nu har i den krig, men det vil altså sige i bedste fald, at den paragraf kan anvendes med tilbagevirkende kraft. Lad os sætte, at der i øjeblikket, i dette år eller nu, bliver foretaget sådanne handlinger, som kan straffes efter dette forslag; man kan ikke vide, at de er strafbare, før man ved, hvem der er fjenden. Muligvis kan der gå 10 år, før man kan straffe dem. Hvordan i alverden skal den almindelige borger finde sig til rette eller kunne have en chance for at undgå straf efter dette paragraf? Ja, måske hvis man afholder sig fra en hvilken som helst politisk eller anden offentlig virksomhed, hvis man forholder sig fuldkommen passiv; det kan endogså være farligt at gå hen og stemme. Under alle omstændigheder er denne paragraf et eklatant eksempel på en paragraf, der kun kan anvendes med tilbagevirkende kraft. Jeg tror, at det her som om loven som helhed gælder, at en lov med tilbagevirkende kraft, hvor man ved, hvad man lovgiver om, langt vil være at foretrække.

Man har trukket dødsstraffen ud og anbragt den i en særlig lov. Vi er modstandere af dette forslag til en særlig lov om dødsstraf, fordi den lov, det henviser til, er så uklar, så vilkårlig. Vi er imod den, fordi det, hvis lovforslaget om dødsstraf vedtages, bliver sådan, at selv deltagelse i strejker, der blot af den siddende regering fortolkes som værende statsfarlige, kan blive straffet med døden, og vi er imod den, fordi der står i § 99, som det også kan medføre dødsstraf at overtræde, at den, som foretager en handling, der sigter til at påføre den danske stat eller nogen med den forbundne stat krig o. s. v., straffes. „Nogen med den forbundne stat“ — det er en meget vidtgående bestemmelse. Det bliver meget svært for borgerne at vide, hvad de må og ikke må. Men de kan i givet fald risikere dødsstraf, selvom deres subjektive hensigt har været den bedst mulige, for det afhænger af andres fortolkning af deres hensigter, om de er strafskyldige eller ej. Jeg kunne anføre endnu en række argumenter for, at vi er imod forslaget om en særlig lov om dødsstraf, men jeg tror, dette er nok.

Jeg vil efter denne gennemgang af nogle